

Fecske

**Minden helyi, vidéki és külföldön élő
olvasónknak, támogatóknak,
munkatársunknak és barátunknak kellemes
ünnepeket, erőt, egészséget kíván a Fecske
szerkesztősége és a Zöld Dombok.**

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

A lehetőségekhez és a körülményekhez mérten, az elmúlt időszakban több aktivitásban is részt vettünk, melyek keretein belül a következőket sikerült realizálni:

- a Petőfi Sándor utcában- Strandon, ismeretlen elkövetők által felgyújtott épület baleset veszélyes állapota miatt lebontásra került, a maradványok teljes egészében-alapostól el lettek takarítva.

- a községi kommunális vállalat által üzemeltetett, a bácsfeketehegyi kápolna, ravatalozó részének tetőszerkezetének és álmennyezetének szanálását (a nagyobb esőzések alkalmával beázott, ez által a tartó szerkezet is rongálódott, korhadt, valamint a lambéria borítás is komoly pótlásra, cserére szorult).

- folyamatban van a közkút-Eko kút teljes körű felújítása, melyre az anyagi eszközöket teljes mértékben a Helyi Közösség költségvetéséből biztosítottuk.

- a Tartományi oktatási, közigazgatási és nemzeti kisebbségi-nemzeti közösségi titkárság által kiírt pályázati forrásból bővítjük az intézményeinket jelző információs fatábláink számát- most a Református Egyház elé kerül a négy nyelvű tábla.

- vége felé közelednek a szennyvíz elvezető hálózat munkálatai a Titó Marsal utcában, ennek köszönhetően, igyekszünk fontossági sorrendben helyreállítani az eredeti állapotot, melyet két új autóbussz állomás kihelyezésével kezdünk, saját és Önkormányzati eszközökből, valamint minden időközben jelentkező hiányosságot igyekszünk orvosolni, amennyiben bármilyen észrevételük lenne, szíveskedjenek jelenteni személyesen, vagy a 024 4 738 040 telefonszámon.

Az útszegélyek, árkok, zöld övezetek teljes körű rendezését tavaszra tervezzük, ugyanis nem tudható, hogy a télvíz idején milyen helyzetek adódhatnak, amik végett a kivitelezőnek a helyreállítási munkálatok végett újból földmunkákat kellene végeznie.

- a kivitelező megkezdte a minden szabványnak, előírásnak megfelelő játszótér megépítését a Dózsa György utcában (a valamikori „Nagy malom” helyén).

- az idén is sikeresnek mondható, a már több éve megszervezett ingyenes, avarszállítási akció, melynek keretein belül, szervezeten az összegyűjtött avar mind komposztálásra lett elszállítva a Szabadkai Regionális Depóniával közreműködve.

- teljes körű felszerelés (pumpa, csövek, klóradaolók stb.) felújításon-remonton estek át a B-1-es és a B-3-as (Petőfi Sándor és Hős utca) ivóvíz kutak, pumpaházak.

- a szeméttelp rendezését is folyamatosan végeztetjük, továbbra is arra kérünk mindenkit, hogy a hulladékot rendszerszerűen, lehetőség szerint az eltakarított terület autópálya felüli oldalától a falu irányába ürítsék le.

- településünk karácsonyfájának feldíszítéséhez felkértük a Péter Pán óvoda és a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület vezetőit és tagjait, hogy szorgos kezeikkel és ötleteikkel minél szebbet alkossunk az ünnepekre.

Végezetül, szeretnék a Helyi Közösség Tanácsa, munka közössége és jómagam nevében, Békés Karácsonyi Ünnepeket és egészségben, sikerekben gazdag Boldog Új Évet kívánni.

Juhász Attila

IZIDA HÍREI

20 év együtt

“Lehetetlen megjósolni, hogyan emlékeznek majd ránk, de valami rajtunk áll: a szeretet és az, az idő, amit másokra fordítunk. Mert a végén ez az, az örökség, amire bárki büszke lehet.”

A Goldberg család c. film A Kishegyes község “Izida” Anya és gyermekvédelmi egyesületének alapító tagjai a megalakulásakor nem tudták meddig, hogyan fog működni az egyesület, sikerül e valamit tenni a fogyatékkal élő gyerekek, fiatalok érdekében? Munkánkba tettünk bepillantást a napközis foglalkozásokon az egyesület fennállásának huszadik évfordulója alkalmából. Július 27-étől kezdődő programsorozatokon és az azt követő foglalkozásokon, műhelyeken öt hónapon keresztül kutattuk vagy bizonyítottuk az eredményeket. Barátaink Hódságról, Újvidékről, Szenttamásról, Topolyáról, Szabadkáról, Kúláról, Magyarakanizsáról és Zentáról érkeztek és más-más aktivitással mutatkoztunk be a résztvevő fiataloknak. Záró programunk December elsején, barátságos, kedves hangulatú ünnepségen lett megtartva, amelyre szívesen vártuk a vendégeinket. Az ottani beszélgetéseink során megismertettük az egyesület népszerűségének, sikerének okát. Jelen voltak a Szociális kérdésekkel foglalkozó Minisztérium képviselője Marina Drašković a Kishegyes község vezetősége, Marko Lazić, Sándor István, Sárközi István, Lukács Klára valamint a Társulatunk elnöke Marko Košutić, Holland támogatónk HOE alap képviselője Margreet Agterhuis és még nagyon sok kedves vendég.

Nagyon gyorsan elrepült ez a húsz év, amióta ezt az egyesületet működtetjük. Nagyon jóleső érzés a pozitív visszajelzés, az egész kollektíváért, akik együtt dolgoznak a mindennapokban. Minden nap szükségük van a védenceknek ránk, és ennek tudatában éljük az életünket. Szívből jön és jó érzés ezt a szolgáltatást ellátni. Nem volt egyszerű, de sokan voltak mellettünk, és remélem még sokan vagyunk az érdekek megvalósításában. Reméljük, sikerülni fog továbbra is segíteni a rászoruló embertársainknak. Nem egyszerű minden felhasználónknak az igényét tökéletesen kielégíteni, de mindenkit meghallgattunk, meghallgatunk és a lehetőség szerint igyekszünk eszközölni a problémákat.

Különböző program aktivitásokat tartottunk reméljük még tartani is a jövőben, amelyek fő céljai az önállóságra nevelése, tanítása, felzárkózás a mindennapi életre.

Az egyesület küldetése (misszió):

Egyenlő feltételek teremtetése a fejlődéshez és a

közösség életében való aktív részvételhez, mindenki számára egyformán, új innovációk kialakításával és a meglévő szolgáltatások fejlesztésével, különösen az oktatás, a foglalkoztatás és a szociális védelem terén. Az egyesület jövőképe (vízió):

Biztosított méltó és minőségi élet Kishegyes község minden polgára számára

Az egyesület célja:

- Minőségi, innovatív szociális szolgáltatások létrehozása és fejlesztése,

- Fejlődési fogyatékkal élő személyek napközi otthonának kialakítása, munkájának megszervezése, helyzetük javítása a közösség életébe való bekapcsolódásukat szolgáló programrendszeren keresztül.

- A fejlődési fogyatékkal élő személyek helyzetének javítása formális és nem formális oktatással, foglalkoztatással illetve önfoglalkoztatással.

Az úton soha nem voltunk egyedül.

Szeretnék köszönetet mondani a támogatóknak, hálás szívvel gondunk rájuk, nélkülük nem ment volna.

“Egy könyvben a köszönetnyilvánítást a legnehezebb megírni. És nem azért, mert nem jut eszembe, akinek megköszönhetném, hanem mert egy nagy falnyi embernek tartozom hálával és nagyrabecsüléssel.”

Anna Banks

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánunk minden kedves olvasónak!

P.J.

A Kozma Lajos Könyvtár hírei

Október és november folyamán több rendezvényünk is volt a könyvtárban.

Október 1-én Keretek közt rajzolók címen Kertész Sándor tartott előadást arról, milyen keretek határozzák meg a képregényrajzolók alkotói lehetőségeit, milyen mozgásterük van a képregények kiadóinak és rajzolóinak. Hallhattunk arról is, a képregény hogyan honosodott meg Magyarországon. Bemutatkozott a Black Village Comics képregény csapata is, Linka Szabolcs és Patyerek Csaba.

Október 4-én egy könyvbemutatóval folytattuk a rendezvények sorát, Pap Éva szegedi író volt ismét könyvtárunk vendége, ezúttal legújabb, Megbocsátás című regényéről hallhattunk.

Október első hete gyermekhét, ez alkalomból meglátogattak bennünket az általános iskola alsós tanulói.

A következő héten pedig ovisok néztek be hozzánk, Molnár Gabriella csoportja a lepkékről keresett könyveket.

Hugyec Anikó magyarkanizsai író Túl kevés idő és Túl hosszú út című romantikus regényeit mutattuk be október 25-én a könyvtárban.

November 22-én egy nagyon izgalmas témáról hallhattunk a könyvbemutatón. Csinta Samu erdélyi újságíró két nagyszerű kötete, az Erdély újranevesítői, illetve az Arisztokraták honfoglalása került bemutatásra, melyek tíz erdélyi főnemesi család sorsát követik nyomon a román kommunizmus utáni időszakban. Csinta Samuval Tóth Livia újságíró beszélgetett az erdélyi arisztokrácia történetéről, eloszlata a kizsákmányoló erdélyi nemesekről szóló téveszméket.

A szerző Sepsiszentgyörgyön született 1960-ban, az 1989-es rendszerváltás óta újságíróként tevékenykedik. Az Arisztokraták honfoglalása a 2014-ben megjelent, az erdélyi arisztokrácia újrakezdett történetéről szóló első kötetének folytatása.

220 éves a bácsfeketehegyi református templom

2022-ben lett 220 éves a bácsfeketehegyi református templom. Ebből az alkalomból október 16-án vasárnap délelőtt ünnepi hálaadó istentiszteletet tartottak a teljes egészében felújított református templomunkban.

Az RTV (Vajdasági rádió és televízió) az ünnepségről tudósítást készített:

A bácsfeketehegyi templomot az 1785-ben Kunhegyesről kitelepült hívek építették fel önerőből. Az ünnepi istentiszteleten az ígét Nagy Kálmán kunhegyesi lelkipásztor hirdette.

Nagy Kálmán kunhegyesi lelkipásztor

„Mi olyan testvérgyülekezet vagyunk, akiket nem kellett fogadni, mert természetes testvérek vagyunk, hiszen 1785-ben Kunhegyesről települtek el kb. ezren, mintegy 233 család, és telepedtek le, építettek hat hónap alatt falut. Tudjuk, hogy volt egy hosszú időszak, amikor tulajdonképpen semmilyen kapcsolat nem volt a két gyülekezet között, és ezt a nagyon vastag falat Ágoston Sándor püspök törte át.”

Hallgató Imre templomgondnok, Bácsfeketehegy:

„A munkálatok dandárja több mint két hónapot tartott. A presbitériumnak külön határozata és kérése volt – javaslatom szerint is –, hogy a munkálatok folyamán semmilyen bontó, romboló, fúró-faragó munkát ne végezzünk a szépen kivitelezett részletek, munkálatok fölött, hanem mindent megújítsunk az eredeti formájában.”

2018-ban elvégezték a templomon a külső festést, az idén pedig, a magyar kormány támogatásának és a hívek adakozásának köszönhetően, az épület belső terét is felújították.

Juhász Magdaléna gyülekezeti tag, Bácsfeketehegy:

„Az ember jól érzi itt magát. Azért is jövünk el minden vasárnap, amikor megszólal a harangszó, mert itt együtt tudunk énekelni dicséreteket, zsoltárokat, hallgatjuk az igehirdetést, és lelkileg feltöltődünk, szerintem ez a legfontosabb. Ahogyan a testet tápláljuk, úgy a lelket is táplálni kell.”

Vajdaság legrégebbi református temploma a bácsfeketehegyi. A közösség mintegy 1500 aktív taggal büszkélkedhet napjainkban.

A felújított templom megtartó erőt, kapaszkodót jelent a bácsfeketehegyi közösségnek.

Orosz Attila bácsfeketehegyi esperes-lelkész

„Emberileg nézve nagyon nehéz kifejezni azt az

örömet, ami ilyenkor az ember szívében van úgy a lelkipásztornak, mint a gyülekezeti tagoknak, hiszen akárhogy is nézzük, egy ember életében egyszer valósulhat meg egy ilyen terv, hogy élő tanúi lehetünk annak, hogy teljesen új fényében ragyog a templomunk, a 220 éves templom. Kettős jubileumról van szó, hiszen 220 éves maga az épület, ebben a formájában, ugyanakkor, ezt korábban nem reméltük, de hála Istennek megvalósult, hogy négy év leforgása alatt teljes egészében sikerült felújítani úgy kívülről, mint belülről a templomot.”

Az ünnepi hálaadó istentiszteleten jeles közéleti személyiségek és a testvérgyülekezetek képviselői is jelen voltak.

Az ünnepség alkalmából számos üdvözlő levelet és ajándékot kapott az egyházközösség, melyet az istentisztelet végén felolvastak, azaz átadták.

Kórizs József

Gazdakör hírei

A Bácsfeketehegyi Gazdakör igen mozgalmas időszakot, évet tudhat maga mögött. Szerencsére a járványügyi korlátozások megszűntek, újra zökkenőmentesen tarthattunk gyűléseket, rendezvényeket.

Az első 2022-es esemény rögtön egy meghatározó esemény volt. Orosz Kálmán mandátuma végéhez ért, meghosszabbítani nem kívánta, ezért a Gazdakör 2022. április 5.-én megtartotta az éves közgyűlést, amely egyben így egy tisztújító közgyűlés volt. Ezen a közgyűlésen a tagok új elnököt, illetve elnökségi tagokat választottak. A tagok szavazataikkal Fekete Andort az egyesület élére „lökték”, aki örömmel vállalta ezt a nemes feladatot. Az est további része társalgással, barátkozással, és egy fenséges körömpaprikás elfogyasztásával zárult. Természetesen Gazdakör borral öblítve.

Az új elnökség első megmozdulása az Újvidéki Mezőgazdasági Kiállításra való buszos utazás szervezése volt, melynek időpontja május 27.-e volt. Korábban rendszeresen meg volt szervezve ez az utazás, ugyan az elmúlt 2 évben a járványügyi intézkedések miatt ez is elmaradt, de idén újra meg tudtuk szervezni. A lehetőséget a községbeli emberek meg is ragadták, ugyanis 42 személlyel vágott neki a busz az

újvidéki útnak. A visszajelzések pozitívak voltak, reméljük a jövő évben is sok érdeklődő lesz.

Pár nappal később, május 31.-én a Gazdakör nyílt napot szervezett a bácsfeketehegyi Kultúrotthonban. Ez azt a célt szolgálta, hogy mivel új elnök került az egyesület élére, összegyűljenek a helyi gazdák, beszélgessenek, tapasztalatot cseréljenek, vacsorázzanak együtt. A vacsorát megelőzően Fekete Andor egy rövid bemutatkozó beszédet mondott, melyben elmondta, hogy az egyesület nyitott, sőt örömmel fogadna új tagokat, a fiatal tagokat is, bárkit aki szeretne csatlakozni, majd egy rövid ismertetőt tartott a jövőbeli tervezett tevékenységekről. A csatlakozási lehetőség egyébként bármikor fennáll.

Soron következő esemény a Bácsfeketehegyi Meggy-napok voltak. A Gazdakör hagyományszerűen megtartotta a Kultúrotthonban a Gazdaköri ebédet 120 vendéggel, melyen babpörkölt volt a menü.

A Gazdakör nagyban kivette a részét az 50. Bácsfeketehegyi Szüreti napok, és a 20. Szőlész-borász találkozó szervezésében. Mivel mindkét rendezvény jubilált, ezért minden pályázási és támogatási lehetőséget igyekeztünk megragadni. Ennek köszönhetően tudtuk megszervezni a borutcát, melyben vajdasági és külhoni borászatok képviselték

magukat, bemutatták, kóstoltatták, árulták boraikat. Nagy szervezés volt a rendezvény mögött, melyben a Vajdasági Agráregyesületek Szövetsége is rengeteget segédkezett. Kapcsolatainknak köszönhetően tudtunk meghívni borászokat Drávaszögből, Felvidékről, Magyarországról, Partiumból, és Erdélyből. Erdélyből sajtkülönlegességek is érkeztek. A kiállítók örömmel fogadták a meghívást, és utólagos visszajelzések alapján, mindennel elégedettek voltak, a helyiek befogadták őket, barátságok alakultak, és elégedetten tértek haza. Remélik lesz még alkalmuk ellátogatni hozzánk. A borutca reggel 9-től este 11-ig várta a látogatókat. Nagy örömünkre szolgált, hogy a kora esti „pangós” időszakon kívül állandóan jártas volt a borutca, és mindig lehetett látni embereket borospohárral a kezükben. Főleg a délelőtti órákban, amikor is valósággal megtelt a borutca étellel, és ezt a látogatóknak köszönhetjük.

Délután kettőkor a Kultúrotthonban ebédet tartottunk, ahol a néptáncosok, vendégek, kiállítók, Gazdakör tagok együtt ízlelhatték meg a birkapaprikást, ami kifogástalan volt. Hogy az egyik erdélyi vendégünket idézzem: „már csak ezért az ebédért is érdemes volt eljönni”. Az előző napi szárma vacsorát a VASZ kupa-színai munkatársa dicsérte meg, úgy jellemezte, hogy „életem legjobb szármája”. Ezúton is köszönjük a szakácsoknak a finomabbnál finomabb fogásokat. Időközben délután 4-kor kezdetét vette a Szőlész-

borász találkozó mely a Kultúrotthon emeleti nagytermében volt megtartva. Az érdeklődés nagyobb volt a vártnál, megtelt a terem. A rendezvényt Ökrös Oszkár nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár nyitotta meg beszédével, majd a hallgatók két szakmai előadást hallgattak meg a Kortárs terakotta amforákról illetve a gyökérszén injektálási technológiákról.

Ezt követte egy borkóstoló, ahol a hallgatók 7 borral ismerkedtek meg. 5 vajdasági és 2 partiumi bor lett bemutatva. A vajdasági borokat saját tulajdonosaik mutatták be, míg a partiumi borokat Pálfi Noémi.

A konferencia után az esti órákban Baraparty koncert várta a borutcából át térő látogatókat.

A soron következő tevékenység melyet az egyesület szervez egy fásítási akció. Az elnökségi tagok megbeszélték, megvitatták hova és milyen fákat ültessünk, és amikor az idő is megengedi, megtörténik az akció. Mindenképp előnevelt fákat szeretnénk ültetni, melyek nagyobb eséllyel maradnak meg. Miután meglesz a pontos időpont, szívesen látunk önkénteseket is, akik segédkeznének.

A Gazdakör 2023 év elejére disznótoros bálát készül szervezni. A szervezés még igen foghíjas, dátum sincs, viszont amint lesz, az információk meg lesznek osztva a „VASZ Falugazdász iroda – Kishegyes község” nevű Facebook csoportban, illetve a Dombos TV hirdető csatornáján.

Idén télen is tervezünk szakmai előadásokat tartani. Célunk az lenne, hogy olyan előadókat hozzunk, olyan témákkal, amelyek széles körben megmozgatják a termelőket, és szívesen eljönnek meghallgatni. Bárkinek akinek van javaslata előadás témával kapcsolatban vegye fel a kapcsolatot Fekete Andorral vagy Juhász Árpáddal, és az adott témára igyekezni fognak előadót keresni.

Mindenkinek kellemes ünnepeket kíván a Gazdakör elnöksége!

Móka és sport

Kishegyes községben háromállomásos sportvetélkedőt tartanak a gyerekek számára

Kishegyes Község Sportszövetsége az idén is megszervezte azt a községi sportrendezvényt, amely a község mindhárom települését érinti. A cél megmozgatni a gyerekeket, és megkedveltetni velük a sporttevékenységeket.

Sándor István, Kishegyes község alpolgármestere arról számolt be lapunknak, hogy az első vetélkedőn mintegy száz gyermek vett részt.

– Az önkormányzat a községi sportszövetségen keresztül már több éve támogatja a gyermek-sportvetélkedő szervezését Kishegyes községben. Általában az év végére, decemberre szokott esni ennek a rendezvénynek a megrendezése. Az idén az elmúlt szombaton tartották a sportvetélkedő első körét Kishegyesen az általános iskola tornatermében. Ez a vetélkedő úgy néz ki, hogy különböző akadálypályákat kell teljesíteniük a gyerekeknek, ügyességi és labda-

való részvételért oklevelet és érmet kaptak, s a szervezők üdítőről is gondoskodtak.

A rendezvény az előttünk álló hétvégén folytatódni fog, a szeghegyi iskola tornaterme ad neki helyet – mondta el Sándor, majd arról is szólt, hogy rá egy hétre a bácsfeketehegyi iskola sportcsarnokában is meg fogják tartani.

– A másik két település gyermekeinek is lehetőségük fog nyílani erre a közös szórakozásra, örömszerzésre, illetve játékos erőfelmérőre. Kishegyes esetében azt láttam, hogy évről évre hasonló a létszám, vagy talán még egy kicsit növekszik is. Fontos, hogy a gyerekek együtt nevetnek, jól érzik magukat, és mindenki örül a sikernek. Mivel mindenki érmet is kap, ezért emlékezni is fognak rá, és a következő évben is részt fognak venni rajta. Nekünk az a célunk, hogy minél több gyermek részt vegyen ezen a rendezvényen, kikap-

játékokkal megfűszerezve. Az akadálypályát a tornateremben szerelik fel, amelyeken a különböző korcsoportú gyerekek megmutatják ügyességüket, gyorsaságukat és rátermettségüket. A kishegyesi óvodákból 25 gyermek vett részt a versenyen, az általános iskolából pedig több mint 70 kisdíák, elsőől ötödik osztályig. Ez azt jelenti, hogy mintegy 100 gyerek vett részt ezen az megmérettetésen – számolt be az alpolgármester, majd azzal folytatta, hogy a gyerekek sikeresen teljesítették az akadálypályákat, és ami még fontosabb: jól érezték magukat. A vetélkedőn

csolódjanak, örüljenek és mosolyogjanak – fogalmazott az alpolgármester, akitől azt is megtudtuk, hogy az önkormányzat nagyon fontosnak tartja a gyermekek sportolási lehetőségeit, ezért a sportvetélkedő szervezése mellett számos más módon támogatja a gyerekek, fiatalok sportolását. Legyen szó egyéni vagy csoportos sportról, minden fiatal tehetség számíthat az önkormányzatra – mondta Sándor István.

Forrás: Magyar Szó
L.J.

Kishegyes község napja

Ünnepi ülést tartott a községi képviselő-testület

Hatvanhárom évvel ezelőtt a község három települése: Kishegyes, Bácsfeketehegy és Szeghegy úgy döntött, hogy önálló községet alapítanak, így jött létre Szerbia egyik legkisebb községe. Szombat délelőtt ünnepi díszülést tartott a kishegyesi községi képviselő-testület a község napja alkalmából. Az ünnepi ülésre számos rangos vendég érkezett, tartományi szintű politikusok, a környező községek képviselői, a történelmi egyházak képviselői és különböző intézmények képviselői. A vendégek között volt többek között dr. Pásztor Bálint, a Vajdasági Magyar Szövetség alelnöke, köztársasági parlamenti képviselő, Juhász Bálint, a VMSZ intézőbizottságának elnöke, a Prosperitati Alapítvány ügyvezetője, Nagy Ottó, a Tartományi Nagyberuházási Igazgatóság igazgatóhelyettese, Kudlik Zoltán tartományi művelődési segédtitkár, Ótott Róbert tartományi mezőgazdasági

– Kishegyes községben nagy beruházások valósultak meg, és természetesen folytatni fogjuk a munkát. Büszkék vagyunk az eddig elért eredményekre, és remélem, hogy további beruházások megvalósítása is megkezdődik a község területén. A beruházások közül külön megemlíteném a községi szennyvízhálózat fővezetékének és a tisztítójának építését. Ez a munka a végéhez közeledik, januárban pedig a tartományi kormánytól pályázni fogunk eszközökre a szennyvízhálózat kiépítéséhez. A tervek szerint ezt a beruházást két-három év alatt meg fogjuk valósítani. Véleményem szerint a község fejlődésének ez a projektum lesz az egyik ékköve, ami gyermekeink és a környezet megóvása szempontjából is nagyon jelentős – nyilatkozta a polgármester, majd arról is szólt, hogy ugyancsak tervben van a teljes vízhálózat felújítása a község területén. Ez mintegy 100 kilométer

csőrendszert jelent, ami szintén nagy volumenű beruházásnak számít községi szinten. Lazić elmondta, hogy hamarosan befejeződik a kishegyesi színházterem és szövetkezeti otthon teljes felújítása, valamint egy központi tér kialakítása. Ez a beruházás Magyarország kormányának támogatásával valósul meg. Szintén felújítják a szeghegyi kultúrotthont, tartományi eszközöknek köszönhetően. A polgármester megemlítette még,

titkárhelyettes, dr. Molnár Viktor, a Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap igazgatóhelyettese és Kovács Károly tartományi parlamenti képviselő. A díszülés keretében felszólalt Marko Lazić, Kishegyes község polgármestere és Sárközi István, a községi képviselő-testület elnöke, majd bemutatásra került egy rövidfilm, amely a községben történt beruházásokat, fejlesztéseket és egyéb eredményeket ismertette. Az eredmények kapcsán Marko Lazić arról beszélt lapunknak, hogy van mit felmutatnia az önkormányzatnak.

hogy Szeghegy mellett, a Potok völgyben megépült egy mesterséges víztározó tó, amelyet hamarosan vízzel töltenek fel. Ez elsődlegesen öntözési célokra szolgál, de turisztikai jellegű felhasználását is tervezik. – Azon dolgozunk, hogy befejezzük a folyamatban lévő beruházásokat, és harcolunk, hogy újabbakat indítsunk el – fogalmazott az község napján a polgármester.

Forrás: Magyar Szó
L.J.

Ősz a művelődési egyesületben

beszámoló a tevékenységekről

Október- november folyamán aktív élet folyt a művelődési egyesület környékén, folytak a szakcsoportok próbái, a zeneiskolai oktatás, és felnőttek számára is új szakkörök indultak. Időnként a programok aktivitása túl is szaladt a kultúrotthon épületének kapacitásán. A fűtési szezon beálltával, az energiahatékonysági intézkedések értelmében kiiktattuk a színházépület aktív használatát, így a magyar művelődési egyesület, a zeneiskola, a szerb művelődési egyesület rendes próbái és eseményei, a birkózó egyesület edzései, valamint az önkormányzathoz kapcsolódó privát terembérletek és a helybéli szervezetek eseményei is mind a kultúrotthonba koncentrálódtak. Egy rövid időre még a kishegyesi művelődési egyesület próbái is itt történtek – hiszen

náluk színházfelújítás van. Volt szikicsi Vlašić egyesületi Vlašičko prelo, VMSZ Ifi buli, református egyházi rendezvény, véradás, Izidas nagyrendezvény, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének nagyrendezvénye, különféle születésnapok, lakodalom, sőt választási helyszínként is szolgált az épület. A Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület is próbálta tartani a tempót... Az elmúlt két hónapban megszerveztünk még két Ízörző hétvégét, Kapaszkodós programokat a gyerekeknek, a versmondóink, néptáncosaink és mesemondóink számos versenyen vettek részt, a népi énekeseink és tamburásaink több fellépésen szerepeltek, szerveztünk egy filmvetítést és egy színházi előadást, elindítottunk három népi kézműves szakkört felnőtteknek. Mindezeket az eseményeket időrendi sorrendben soroljuk most.

1) 2022. október 1-én, szombaton került sor Magyarország agrárminisztériumának támogatásával a 8. Ízörző hétvégére, melynek előadója Barta Júlia volt, a téma pedig a hájas krémestésza készítése.

2) Ugyancsak október 1-én volt egy Kapaszkodó programunk, mely ezúttal a magyar népmese

napjához kapcsolódott. Az iskolásoknak Kormos Irén tartott mesés foglalkozást, az ovisoknak pedig Molnár Gabriella.

3) Október 8-án Nagypacsirtáink és Feketicsei betyárjaink Sárközi Noémivel és Vajda Csabával Verbáson vendégszerepeltek A magyar konyhahagyományok fesztiválján.

4) Szintén október 8-án négy versmondónk vett részt a Tóth Ferenc versmondó versenyen Topolyán: Faragó Petra, Hajvert Zalán, Török Viola és Varkula Anna. Zalán különdíjat nyert. Köszönjük a felkészítést Barta Juliának és Pál Ilonának!

5) Ugyancsak október 8-án, szombaton este 7-kor a bácsfeketehegy színházteremben sor kerül a Muskátli c. zenés dokumentumfilm vetítésére a Kapaszkodó program keretében, a Tartományi Oktatási Titkárság támogatásával. Az eseményt megtisztelte a film rendezője, Szász Csongor, akivel a vetítés után lehetőségünk nyílt egy beszélgetésre is.

6) Október 15-én versmondóink Csókán jártak a Cs. Simon István versenyen, ahol 73 versenyző vett részt. Kerekes Tamara és Gál Lajos képviselte egyesületünket. Felkészítőjük Barta Júlia volt.

7) Október 16-án, vasárnap kis mesemondó csapatunk egy nagyon szép, színvonalas rendezvénynek volt részese. Az Újvidéki Módszertani Központ mesemondó versenyt hirdetett szeptemberben a magyar népmese napja alkalmából. A mi mesemondóink, Gál Lajos és Vukmanov Dávid is bejutottak az október 16-i gálaműsorra, ahol 25 vajdasági társukkal együtt léptek fel. Köszönjük Kormos Irénnek a felkészítést!

8) Ugyancsak október 16-án igazi szép színházi élményben lehetett részünk vasárnap a bácsfeketehegy színházteremben. A Rügyfakadás című előadás Szabó Lőrinc szerelmi életét mutatta be. Köszönjük Rókus Zoltán és Magyar Zsófia csodás játékát!

9) Október 17-én indult egyesületünk keretében a kezdő makramé szakkör felnőttek részére. A makramésok hetente, minden hétfőn délután vesznek részt közös alkotói munkában. Ez az egyike annak a három szakkörnek, melyekre pályáztunk a lakiteleki székhelyű Nemzeti Művelődési Intézetnél az A Szakkör – tudásunkkal kézenfogva elnevezésű programban, és melyet Vajdaságban a magyarkanizsai Felnőttképzők Regionális Hálózata (FERHA) koordinál. Kezdő szakköreink 2022 ősztől 2023 májusáig tartanak, amikor majd egy közös kiállítást szervezünk a készült munkákból.

10) Október 21-én a Hestia nőegylet szervezésében indult a kezdő hímző szakkör, melyet hetente nálunk tartanak meg.

11) Október 22-én tartotta meg a Záporkát az Izida

anya- és gyermekvédelmi egyesület. Társzervezők a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és mi voltunk. A megnyitón és a gálán is szerepeltünk. A versmondók, a Nagypacsirták és a Feketicsi betyárok produkcióját Barta Júlia és Sárközi Noémi készítette. Köszönjük a közreműködést Vajda Csabának, aki a bőgő kíséretet adta az ifjanc tamburásoknak.

12) Október 28-án indult a kezdő vesszőfonó

szakkör, 5 felnőtt részvételével. A vesszőfonók hetente, szerdán délutánonként vesznek részt közös alkotómunkán.

13) Október 31-én, kedden pedig harmadik szakkörünk is kezdetét vette: a népi bútorfestő szakkörben szintén 5 felnőtt vesz részt, heti rendszerességgel.

14) November 5-én tartottuk meg a 9. Ízörző hétvégét, melynek témája a csigatésztakészítés, oktatója pedig Kormos Irén volt.

15) Szíten november 5-én volt Kapaszkodó gyerekprogram is, melynek témája az ovisok esetében a Márton napi libaságok voltak – Molnár Gabriella vezetésével; az iskolásoknak pedig őszi kézműves sarok, varrás és gyöngyfűzés Nagy Lengyel Anikóval.

16) November 11-én, pénteken táncosaink és tamburásaink is felléptek az Őszi forgatag elnevezésű hagyományörző rendezvényen, melyet idén is a bácsfeketehegyi színházteremben szervezett meg a kishegyesi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület.

17) November 12-én Szabadkán megtartották a X. Vajdasági Gyermekek és Ifjúsági Szólótáncversenyt. Táncosaink két hajdújárású fiattal vettek részt az eseményen. Az alábbi minősítéseket nyerték el: Losonczy Ferenc szóló - ARANY; Bertók Franciska és Varga Martin páros - ARANY; Lakatos Ivett és Szilágyi Roland páros - BRONZ; Ritec Nikolett és Perlaki Attila páros - BRONZ. Gratulálunk a táncosoknak és felkészítőiknek, Szakács Tamásnak és Szakál Nikolettnek!

18) November 19-én, szombaton felnőtt és ifjú tamburásaink is részt vettek a csantavéri X. Szárazfal lelke tamburafesztiválon.

19) November 26-27-én szervezte meg a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete a 26. Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Versenyt. Egyesületünk versmondói közül kilencen vettek részt a megmérettetésen. A szombati elődöntőn ARANY

minősítést kapott: Hajvert Zsolt, Szatmári Lili, Török Viola és Vajda Noa Pálma. EZÜST minősítést kapott: Faragó Petra, Gál Lajos, Hajvert Janka, Kerekes Tamara és Varkula Anna. A vasárnapi döntőn (saját életkori kategóriájában) Török Viola KÜLÖNDÍJAT nyert, Hajvert Zsolt és Vajda Noa Pálma pedig 2. HELYEZÉST ért el. A csoport felkészítője Barta Júlia. Gratulálunk!

Szakszervezetünkkel jelenleg az évzáró műsorra készülünk, melyre szeretettel várjuk az érdeklődőket 2022. december 29-én, csütörtökön este 6 órakor a színházteremben!

Hajvert L. Andrea, BMMHE

ÉRTESÍTÉS IDŐPONTVÁLTOZÁSRÓL

Tisztelettel értesítjük az érintetteket és az érdeklődőket, hogy Hungarikum programunk, A feketehegyi háziasszony könyve záróeseményére a tervezett december 16. helyett december 27-én kerül majd sor a kultúrotthonban. A zárór rendezvényen sor kerül a Konyhakincs c. kiadvány bemutatására, mely a program keretében végzett helyi kutatás anyagát foglalja össze, és rögzíti a bácsfeketehegyi magyarság hagyományos ételeit. Sor kerül Simonyi Zsófia fotókiállítására is, amely a program során megtartott Ízörző hétvégék pillanatait örökítette meg. Ráadásul a visszatérításon résztvevők egy kis ételmustrával, kóstolóval is készülnek. Tartsanak velünk ezen a gasztrokulturális utazáson, szeretettel várjuk az érdeklődőket december 27-én, kedden délután 6 órára a kultúrotthonba.

BMMHE

MEGENGEDHETJÜK-E MAGUNKNAK, HOGY BOLDOGTALANOK LEGYÜNK?

Az újév első napjaiban rengetegszer mondjuk, ezt az általános jókívánságot: Boldog újévet kívánok!

„Átrohanjuk az életünket, boldogságot keresve, kutatva, mintha lenne valami ilyen a Sors könyvében, hogy boldognak kell lenniünk.” (Popper Péter)

Lényegében nincs ember, akinek ne lennének rossz napjai, gondjai, nehézségei. Mindenkinek vannak mélypontjai, gyászai, veszteségei, ezek megoldásának kulcsa az, hogy hosszú távon mit kezd velük, hogyan kísérel megoldani őket. Ezeken a nehéz eseményeken túl kell tenni magunkat. Csakhogy szem előtt kell tartanunk, hogy az emberi lélek evolúciósan úgy van beállítva, hogy a múltban és a jövőben éljen. A múltra támaszkodunk, a múlt hibáin tanulva igyekszünk elkerülni az újabb tévedéseket, miközben tervezzük jövőnket, ami gyakran aggodalommal, félelemmel tölt el bennünket. Nemi aggodalomra szükségünk van, mert még az egészségünk megőrzésében is fontos szerepet játszik, de a túlzott aggodás tönkre teszi napjanikat. „Az aggodalom nem képes megóvni bennünket a holnapi szomorúságtól, de meg tud fosztani minket a mai nap élvezetétől” figyelmeztet James Kurtz.

Életünket a pozitív és negatív gondolatok/érzések keveréke tölti ki, ám ha a negatív érzések uralják a nap legnagyobb részét, boldogtalanok érezzük magunkat. Mégis a negatív érzéseket sem szabad elnyomnunk, át kell gondolnunk, fel kell dolgoznunk, mert, ha elnyomjuk őket, feszültebbek és stresszesebbek leszünk, kevésbé tudunk a feladatainkra koncentrálni, és egy idő után még rosszabbul fogjuk érezni magunkat. Önmagunkkal kell tudatosítanunk, eldöntenünk, mely gondolatokat használjuk és melyeket nem, nem engedhetjük meg, hogy a gondolatok használjanak bennünket, magunknak kell terelni, megfelelő módon, elképzeléseinket. Sokan elégedetlenek az életükkel, ám az elégedetlenségük nem annyira a problémákkal kapcsolatos, sokkal inkább azzal, ahogy megélik azokat. Ha nem vagyunk elég figyelmesek a negatív gondolatok olyan dolgokra is koncentrálódhatnak, amelyek még nem léteznek, vagyis a jövő problémái. „A dolgok se nem jók, se nem rosszak, a gondolat teszi őket azzá.” /Hamlet, William Shakespeare/Ha a végtelen-

ségig hajszolunk valami megfoghatatlan negatív dolgot, az hosszú távon nagymértékben elbátortalaníthat. Legfontosabb megtalálni a lehetőséget és a módot, hogy minél optimistábban igyekezzünk szemlélni a világot, mert az optimizmus az egyik legtöbbször tartott emberi tulajdonság. Az optimisták általában jobban járnak, mint a pesszimisták - főleg, ami a testi-lelki egészséget, a rugalmas megküzdési képességet, a kapcsolatokat, a karriert, a fájdalomkezelést és az élet-tartamot illeti. A jókedv és derűlátás, a tudományos és a kulturális dogmák szerint is, a jó dolgok bekövetkeztéhez vezet. Egy dolog biztos: sokkal boldogabbak leszünk, ha a jelenben élünk, anélkül, hogy a múlt eseményein gyötörnénk magunkat, vagy a jövő miatt aggódnánk. Ez áll Máté evangéliumában: „Soha ne aggódjatok hát a következő nap miatt, mert a következő napnak meglesznek a maga aggodalmai. Minden napnak elég a maga baja”.

Felmerül a kérdés, hogy jelenleg lehetséges-e, hogy mindennap akár egy-egy pillanatra boldogok lennünk? Vagy előfordulhat, hogy ez egy irreális elvárás? Mi minden állhat jóllétünk útjába? Fellini 8° című filmjében (1976) a főhős, Guido, az alkotói válsággal küzdő, filmrendező, elmegy a bíboroshoz, és így szól: „Eminenciás uram, én nem vagyok boldog.” A bíboros ezt válaszolja: „Miért akarsz boldog lenni, fiam? Nem ez a feladatod az életben. Egyikünk sem azért van a földön, hogy boldog legyen.” Mégis manapság mintha legtöbbször a boldogságot tartja a legfontosabbnak az életében: boldog szeretne lenni. Lényünk alapvető tulajdonsága, hogy keressük az életörömet, a cselekedeteink-, az életünknek az értelmét. Kérdés lehet-e folyamatosan boldognak lenni és tudjuk-e egyáltalán mit is keresünk. És ezt mivel tudjuk elérni? Aki boldog, az úgy érzi, életének van értelme, és aki életének értelmet és jelentőséget tud adni, az átéli ezt. Arisztotelész szerint a boldogság az emberi cselekedetek legvégső célja. Aki gyakran érzi magát így, egészségesebb, hosszabb ideig él,

ritkábban kap szívinfarktust, cukorbetegséget, és több örömet leli az életben. Érdemes tehát törekednünk, hogy a boldogságot életünk egyik meghatározó elemévé tegyük, és igyekezzünk elérésére. Az agykutatás legújabb eredményei is mutatják, hogy a boldogság nem véletlen, hanem olyasmi, amit meg lehet tanulni.

Akkor mit jelent egyáltalán a boldogság? Beszélünk róla, keressük, tanulmányok készülnek a témáról, de mégis az az érzés marad bennünk, hogy igazán erre a kérdésre nem tud felelni senki. Elgondolkodtató Márai Sándor véleménye: „Legtöbb ember egy életet tölt el azzal, hogy módszeresen, izzadva, szorgalmasan és ernyedetlenül készül a boldogságra. Terveket dolgoznak ki, hogy boldogok legyenek, utaznak és munkálkodnak e célból, gyűjtik a boldogság

vagyunk vagy gazdagok, szépek vagy átlagosak, egészségesek vagy betegek, házasként vagy egyedülállóként élünk) határozzák meg a boldogság kulcsát, sokkal inkább az, hogy minként építjük ki saját jóllétünket. Szándékos tetteinken, melyek 40%-ot tesznek ki, és melyeken akarattal változtatni tudunk, mert van felette hatalmunk. Ebben a legnagyobb jelentősége van a családi és baráti kapcsolatok élvezetének és ápolásának, a hálaérzetnek, boldogabbak, akik szeretnek segíteni, optimisták, rendszeresen végeznek testmozgást, elkötelezettek céljaik elérésében, képesek megküzdeni problémáikkal. A boldogulásunk tehát nem rajtunk kívülálló, elérhetetlen dolog, mindannyian képesek vagyunk egyénileg, önerőből is fokozni. Ennek elérésében segít

Amennyiben a harmonikus, kiegyensúlyozott élet az álmunk, érdemes megfontoltan, a túlzások elkerülésével élni a mindennapjainkat, mind az élvezetek hajszolása, mind a céljainkért való küzdés tekintetében.

kellékeit – a hangya szorgalmával és a tigris ragadozó mohóságával. S mikor eltelt az élet, megtudják, hogy nem elég megszerezni a boldogság összes kellékeit. Boldognak is kell lenni, közben. S erről megfeledeztek.”

Mégis, mitől függ a boldogságunk? Legtöbbször azt halljuk, hogy leginkább a környezet határozza meg, az, hogy jó vagy rossz dolgok történnek éppen velünk. Tudományosan bebizonyított tény, hogy a boldogság meghatározóit tekintve 50% a genetika, 40% az önerő és 10% a körülmények vesznek részt. A genetika tehát nagymértékben határozza meg a jólétre való hajlamunkat: van, aki természetétől fogva gyakran érzi magát boldognak és van, akinek meg kell érte dolgoznia (hasonlóan működik a testsúly alapszintjéhez: van, aki természetesen vékony és van, akinek ezért meg kell küzdenie). Az életkörülményeket tekintve, a boldogság csupán 10%-át határozzák az életkörülmények. El kell fogadnunk, hogy valójában nem az életkörülmények (szegények

Seligman Perma modellje, mely szerint a boldogság pillanataihoz a következők szükségesek: a testi, lelki élvezetek tudatos keresése a hétköznapiakban (játék, étel, hobbi, szex...). Tudjunk elmélyülni, gondolkodni önmagunkon, a világban elfoglalt helyünkön. Őrizzük, ápoljuk szociális kapcsolatainkat. Tűzzünk ki rövid és hosszútávú megvalósítható célokat. Örüljünk sikereinknek, ha a kitűzött céljainkat sikerült megvalósítanunk.

A felsoroltak mind olyan dolgok, amelyekért sokat tehetünk, mert nem rajtunk kívül álló dolgok és azt sem zárják ki, hogy időnként ne legyenek nehezebb, sírósebb, elszomorodó időszakaink. „Lehetetlen boldognak lenni, ha nem akarjuk; akarni kell tehát a boldogságot és megteremteni.” Ajánlja Alain Émile Chartier.

Dr. Kasza Bálint

Alamizsna

Életünk során különböző szakaszok változtatják egymást, amelyek mindegyikének sajátos célkitűzései, életritmusai van. Természetesen mindegyik periódusnak megvannak az előnyei, szépségei, ugyanakkor a nehezebb, küzdelmesebb időszakok is beárnyékolják – olykor rövidebb, vagy hosszabb időre – életünk adott szakaszát. Munkaéveink gyarapodásával – a fiatalabb generációk foglalkoztatásügyi helyzetét figyelembe véve a munkaévek helyett az életkor szót kell behelyettesíteni, - amikor egyre jobban közeledünk a nyugdíjas kor eléréséhez, amikor már egyre jobban szaporodnak az egészségügyi panaszok, jelentősen csökken a munkabírási erőnlétünk. Ilyenkor már bizony nagyon sokan előrefelé tekingetünk, mennyi idő van még a nyugdíjjogosultság idejéig. Vannak akik, - akár egykoron a tényleges katonai szolgálat idején – visszaszámolják a hónapokat, napokat az adott, várva várt időpontig. S amikor elérkezik – a férfiak esetében – a 65-ik születésnap másnap reggeltől már nyugdíjasként pár perccel, akár fél órával is tovább nyújtózkodhatunk az ágyban, és minden munkahelyi kötelezettség nélkül kezheti meg az ember a nyugdíjas kor első napját.

Az örömben azonban nagyon gyorsan ürem is vegyül, - mivel az utóbbi időben nem jellemző, hogy a még munkaviszonyba lévő delikvensnek előre kiszámolják, legalább megközelítőleg, hogy mekkora összegű nyugdíjra számíthat – így, amikor megkapja az ideiglenes nyugdíjjárandósági elszámolást, az a vártnál alacsonyabb, pizsokul alacsonyabb, egyszerűen megalázó. Valamivel kevesebb, mint 30 munkaévre 17.203 dinárt folyósítani – még ha az ideiglenes végzés alapján is – a jelenlegi alapvető élelmiszerárak és életfenntarthatósági költségeket figyelembe véve az szinte alamizsnának minősíthető. Gondolom az alamizsna szó jelentését nem szükséges külön taglalni, megmagyarázni, hisz megannyian, igen széles rétege a (szavazó) polgároknak a saját bőrükön érzik, érezzük ennek terhét, napról napra erőteljesebben. A hírközlő eszközökön keresztül dömping-szerűen zúdul ránk a hír áradat, a novemberi 9%-os, illetve a januárban esedékes 12,1%-os nyugdíjemelésről, amelyet ugyancsak a nyugdíjalapból tudnak folyósítani. Vagyis

két hónap alatt 21,1%-al növekszik a nyugdíjtérítmény összege. „A nyugdíjemelés még meg sem érkezett, az októberi infláció éves szinten már elérte a 15%, ami meghaladta az augusztusi várakozásokat, és ez az energia – és élelmiszerárak emelkedésének a következménye – fogalmazott a minap Jorgovanka Tabakovic, a Szerb Nemzeti Bank elnöke a novemberi inflációs jelentés ismertetésekor”. „A nyugdíjasok legnagyobb csoportját – mintegy 260 ezret, azaz 15,8 százalékot – azok alkotják, akik havi 15-20 ezer dinárt kapnak. Mindkét emeléssel a végösszeg kb. 4437 dinárral lesz nagyobb”. (Családi Kör december 1 sz.). Szükség, nagy szükség is van az ilyen korrekciókra, hisz ily módon legalább bicegve, topogva, de valahogy mégiscsak araszol a gátfutó olimpikont megsegényítő termékárak után. Csak egy példa a számtalan eset közül. November 30-án az apró túró 200 dinárba került az üzletekben, másnap ugyanez a tömegű termék – pedig az éj folyamán el sem mozdult a polcra – 25%-al került többbe, vagyis immár 250 dinárba. Az való igaz a nyugdíjas már nem költ annyit a ruhavásárlásra, esetleg olykor egy-egy elnyújt lábballal cseréli fel egy újabbra – általában kínaira -, azonban a könyörtelenül érkező – esetenként légből kapott, lásd vízlecsapolás – egyre duzzadó számlákat viszont ki kell fizetni, a gyarapodó (és dráguló) gyógyszerek tömkelegét is meg kell vásárolni, még ha olykor az élelmiszeráraktól vonja el, csonkítja meg az arra szánt összeget. Érdekes módon a nyugdíjas korú ember már rendelkezik annyi leleményességgel, rátermettséggel, hogy valami úton, módon elő tudja teremteni az ünnepkor az ajándékokra szánt összeget, akár plusz munkavállalással, akár valami rejtélybe illő spórolás által. A féltően szerető családtagjainak, s talán elsősorban a szeme fényeként szeretett unokái számára a karácsony ünnepén ajándékozással kerülő kisebb-nagyobb ajándékok megvásárlását nem határozhatja meg a nyugdíj összegének nagysága, sem az ajándéktárgy értékének nagysága, egyedül és kizárólag a szerető, tiszta szív nagysága!

Meghitt Békés Karácsonyi Ünnepeket kívánok.

Szukola Béla

Karácsonyi emlékem (Viktor Butscher szül. 1935 Feketics)

Szenteste, ez az év legszebb napja. Adventi naptár nélkül is már számoltuk az előtte lévő heteket, napokat.

Általában havazott. A nagy hópelyhek sűrű függönye folyamatosan hullott. Béke és csend honolt. Az ereszcsontról hosszú jégcsapok lógtak, olyanok mintha a megfagyott óriások szakálla lett volna. Ott ahol sekély tócsák vagy folyócskák fagytak be, a jég repedésekkel tört meg a lépteink alatt. Máskor pedig álltunk az ablaknál, és a jégvirágokon keresztül néztük a sikátort, ahol időnként egy-egy homályos fekete folt közeledett, megnagyobbodott, majd ismét eltűnt: valaki áttaposott a viharon.

És mindenhol magas hó volt. Ám a mi elvárásaink is ugyanolyan magasak voltak. Míg végre eljött az idő!

De előbb még, késő délután, újabb szorongásos órák jöttek. Az összegyűlt szülők, szomszédok és iskolatársak előtt el kellett mondani a hetek óta gyakorolt kis bibliai igét:

"Dicsőség a magasságban Istennek"

Izgalmas volt, amikor a nagy kövér pap kíméletlen pillantással jelezte, hogy most rajtad a sor. Aztán azt mondták, hogy állj ki a sorból, a gyülekezetből, merev testtartással. Bólints a fejeddel üdvözlésre, majd mondd el a jámbor verset, ha lehet habozás nélkül. A szokatlan koncentráció, a kínos elszigeteltség, sőt a magány pillanata volt ez. De a férfi, akinek a képe nagy magasan állt az oltár fölött, végül mindig segített... A gyerekek megkönnyebbülten elhagyták szüleikkel a templomot, és a házaikhoz sereglettek. – „Ott, ott!” azt mondta az egyik: "Nem, nem ott, meg kell nézni rendesen - amott, amott!" Nos, ha szerencséd volt, láthattad a Kisjézust repülni az égen. Nekem nem volt szerencsém, és röpké gyanúm támadt, hogy a bátyám csak ugrat.

Hazaérve várakozóan gyülekeztünk a konyhában. Szívesen beviharzottunk volna egyenesen a nappaliba, ahol várhatólag minden kívánságunk teljesülhetett volna. De az anya türelemre intett, és mondta: már nincs is olyan messze. Csak később vettem észre, hogy apám ilyenkor mindig hiányzott a konyhából, anélkül, hogy megmagyarázhattam volna magamnak a titokzatos távollétének pontos okát.

Végre, végre megszólalt a várva várt csengő. Valaki megrázott egy csengőt, és tolongva mentünk be a nappaliba. Ott álltunk egy darabig némán a csillogó csodafa előtt, és tátott szájjal néztük a pompát. A sötét háttérből lassan előbukkant apám alakja is. Kissé huncut mosollyal szóba elegyedett a kisemberekkel, akik időközben édesanyjuk vezetésével bekapcsolódtak a dalba: "Csendes éj, szentséges éj..."

A legszebb és legfontosabb ajándék, amit valaha is kaptam karácsonyra, egy kis íróasztal volt. Apa kifejezetten nekem készítette el az asztalossal. Ez azt jelentette, valójában így volt: írtam a gyermek Krisztusnak – és még mindig tisztán emlékszem rá – egy levelet (ez volt az utolsó levelem erre a címre), majd a Jézuska parancsot adott az asztalosnak, és ő pedig apámnak, aki áthozta a kis íróasztalt és tette a karácsonyfa alá.

Ez tényleg így volt!

(Megjelent 1988 decemberében a Sekitscher Bote folyóirat 11. évfolyamának a 46. számában)

Fordította: Sárközi Ottília

FÉLELEM VS. SZERETET

Karácsony a szeretet ünnepe

„A szeretetben nincsen félelem; sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet, mert a félelem gyötrelemmel jár: a ki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben.” (Jn,4:18)

Életünk során két érzelm küzd bennünk: a félelem és a szeretet. Mi pedig valahányan szeretnénk élvezni az életet, megszerezni örömeit, a boldogságot: a számtalan akadály és nehézség ellenére is. A nehézségek legnagyobb része születésünk óta kísér bennünket (követjük a szülői mintát), melyeket a neveletésünkkel sajátítottunk el és, leggyakrabban mi is továbbadjuk gyermekeinknek. Ezek közül az érzelmek közül a legpusztítóbb a félelem, ösztönös alapérzelem, mely végigkíséri napjainkat, lelkivilágunk tükré, ami a tudatalattinkban rejtőzködik. Féülünk az elutasítástól, hogy elhagynak bennünket, féülünk önmagunk lenni, félelemből nem merjük szeretetünket kinyilvánítani, gyakran már arról is elfeledkezünk, hogy miért is létezőnk. Rettegünk a jövőtől, a bizonytalanságtól, a szegénységtől, bírálattól, a betegségtől, vírusoktól, az öregségtől, a haláltól. És talán mind közül a legerősebb félelmünk a szeretet elvesztésétől való aggodás, hogy nem fognak szeretni bennünket. Napjaink az embereket félelemre, szorongásra ösztönzik. Néha úgy tűnik, az emberiség a félelem/szorongás megélésében leli örömét, a boldog pillanatok helyett. A félelmünk testünk válasza („üss vagy fuss” reakció) egy valódi vagy képzelt veszélyre (tárgyra), ami lehet tudattalan, figyelmen kívül hagyott, megoldatlan esemény, amely a szervezetünket hosszú távú túlélési üzemmódra kényszeríti. Ezzel szemben a szorongás, olyan állandósult tárgy nélküli, szabadon lebegő félelemérzés, mely nem szűnik meg akkor sem, ha a veszély már elmúlt. Lekúszik a lélek legmélyebb bugyraiba, egészségügyi problémákat, mentális zavarokat, pszichés kórképeket okozva. A félelem/szorongás olyan energia mely összehúzó, apróvá tesz, bezárja a szív kapuját. Előle el szeretnénk rejtőzni, bujkálni, láthatatlanná válni, elmenekülni a támadása elől. A féltő ember „félő él”. „Ki kell űznöd az agyadból a határozatlanságot, a kétséget és a félelmet is.” Tanácsolja N. Hill.

Túlélésünk érdekében vannak helyzetek, amikor a félelmet meg kell fontolnunk. Az idegrendszert (elmét) éberségben tartja, egészen a sejtek szintjéig szabályozza testünk működését. Élettani jelenségek is kísérik: felgyorsul a szívverés és a légzés, kitágul a pupilla, megfeszülnek az izmok, fokozódik az izzadás („harcolj vagy menekülj” reakció). Ha féülünk, az elme a félelmi gondolatokról

tájékoztatja az agyat, és kémiai anyagok termelésére serkenti, melyek a véráram útján a sejtekhez jutnak és vezényelik azok működését. A sejteink tehát azt teszik, amire az elme utasítja őket. Ha gondolataink félelemből születnek, az agy stresszhormonokat és más gyulladásfokozó anyagokat (pl. citokineket) termel és juttat a véráramba, melyek átítatják a sejteket, megállítva őket a növekedésben, lefékezik a gének aktivitását, meggátolva működésüket. Így betegíti meg az embert a félelem/szorongás, főleg, ha sokáig tart.

Mindent összevetve a félelemnek van pozitív hatása is, energizál, motivál, aktivizál, hogy el tudjuk kerülni a kockázatos helyzeteket. Ráirányítja a figyelmünket, fokozza éberségünket, hogy vizsgáljuk azt, ami veszélyeztet/veszélyeztethet bennünket. Elgondolkodtató B.Fredrickson javaslata, aki hosszú éveken át tanulmányozta a negatív és pozitív érzelmek

Rengeteg félelemkeltő információ ömlik ránk, amik tovább gerjesztik bennünk a szorongást.

hatását: „A negatív érzelmek, szükségesek ahhoz, hogy virágozzunk, de a pozitív érzelmek, természetüknél fogva múlandók; a titok az, hogy ne tagadjuk a múlandóságukat, hanem módot kell találni a számuk növelésére.” Ha elfogadjuk tanácsát, a múlt félelmeinek negatívítását nem szükséges száműznünk és megszüntetnünk, mert a múlt már úgyis történelem, mely segít a tapasztalásban. A negatív érzelmeket ellensúlyozzuk pozitívokkal, mert a jövőnk olyan lesz, amilyen magot most éppen a pillanatban elültetünk. Ha a félelem miatt nem éljük meg a jelent, akkor annak a magját ültetjük el a jövőnk számára. Tehát

döntenünk, választanunk kell, a félelem vagy a szeretet között. Elisabeth K. Ross pszichiáter megállapítása szerint csak két emberi érzelem létezik: a félelem alapú emberi érzések és a szeretet alapú emberi érzések, ezek minden más érzelem alapjai. A

hoz bennünket egymáshoz. Olyan rendkívül erős érzés, amelyet olyan emberek, állatok, vagy dolgok után érzünk, akik, amelyek a múltban, jelenben és remélhetőleg a jövőben is kielégítik a legmélyebb vágyainkat és igényeinket. Ha mellette döntünk, ne vár-

Negatív érzelmek: A negatív érzelmek egy idő után nagy terhet rónak az immunrendszerre és számos betegség kockázatát képesek megnövelni.

félelem és a szeretet együtt, egyszerre nem képesek létezni. "A szeretetben nincs félelem. A teljes szeretet kiűzi a félelmet." (János első levele: 4:18a) Azaz, vagy-vagy, választanunk kell, mindenkor és bármikor választhatunk. A félelemnek addig van ereje felettünk, míg menekülünk tőle. Minél nagyobb iramban rohanunk előle, annál nagyobb az ereje felettünk. "Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét. A félelem nem Istentől való, hanem a Sátántól."² Timóteus 1:7. Meg kell szabadulnunk a félelemtől, mert szenvedést okoz, szenvedés közben pedig biztosan nem tudjuk élvezni az életünket.

Ha békében és harmóniában szeretnénk élni, egyedül a szeretet által vezérelt bölcsesség hozhat megoldást, mivel a szeretet kioltja a félelmet, közel

Szeretet(energia): egészség-harmónia: "Az általunk szeretett dolgok formálnak és alakítanak minket"- J.

W.Goethe

junk viszonzást érte, mert a viszonzás elvárása üzletiességet hordoz magában, az nem igazi szeretet. A szeretet nem alapérzelem, nincs eleve belénk kódolva, nem velünk született képesség, hanem ezt apránként tanuljuk meg, szinte fogantatásunktól kezdve az anyánktól, a családuktól, az irodalomból, biológiából, lélektanból, de főleg egymástól. A kisgyermek számára ezért legfontosabb a szeretet és a gondoskodás, ám a gondoskodás nem elég, ha nem veszi körül harmónia és szeretet, olyan megrázkódtatások érik, melyeket élete végéig nem, vagy csak nagyon nehezen tud feldolgozni és felnőttként bizonytalan, szorongó ember válhat belőle. A szeretet megtanulására egyedül az ember képes, ez biztosítja az összetartozás élményét, nélküle üresnek érezzük magunkat, csak a benne tudunk igazán létezni, mivel olyan energiaáramlással jár, ami hatalmas erőt ad a hétköznapi gondok megoldásához. Energiája minden hézagot pótol, mindenkinél él, és aki adja, legalább annyi energiával töltődik fel, mint aki kapja. Legfontosabb érzelmünk, ami nem csupán nekünk okoz kellemes érzéseket, hanem másokhoz is közelebb visz bennünket. A szeretet nem valami elvont vallási fogalom, hanem egy mindennap megélhető, a testünkben is valóságos változásokat hozó folyamat, ami kapcsolatainkban jön létre.

Talán ez a Goethe gondolata fejezi ki legjobban:

"A boldogságot nem lehet ajándékba kapni,

Egyetlen titka: adni, mindig csak adni.

Jó szót, bátorítást, mosolyt, hitet

És sok-sok önzetlen, tiszta szeretetet."

AZ EGÉSZSÉG A LEGNAGYOBB KINCS

Ismét eltelt egy év az életünkből, és életkorunktól függően, mindannyian másként értékeljük az éveket, és az életünk múlását.

Gyermekként, és fiatalként bizony más értelme van az újév eljövételéhez kötődő várakozásunknak - vágyakozásunknak. Csak már egyszer nagyobb lennék, mondják a gyerekek, és a felnőttkor küszöbén türelmetlenkedők, reménykedve, és bízva abban, hogy mennyi mindent szabad lesz majd nekik is megtenni - megélni, úgy ahogy azt most a felnőttek világában látják..

Felnőttkorban már szép lassan csitul ez a kitörő erővel buzgó várakozás, megfontoltabbá válik, konkrétabb tartalmakkal telítődik. Reménykedünk, hogy jobb lesz az elkövetkező év, konkrét terveket formálunk, célokat tűzünk ki magunk, és családtagjaink elé, és megtelünk várakozással, reménykedéssel, hogy sikerül előbbre lépünk ebben a cudar világban.

Az évek múlásával a várakozás, a reménykedés megmarad, de a kitűzött célok, a kimondott, vagy kimondatlan vágyak minősége, és tartalma változik. Reálisabbá válik. Nem annyira előre mutatók, világ-megváltók már ezek a tervek, egyre inkább a már megvalósított szint megtartása iránti vágy tölti be őket. Jaj, csak rosszabb ne legyen, se nekem, sem családomnak, szerettemnek, mondják a kevésbé fiatalok, miközben szívük mélyén azért sokszor kimondatlanul is, de ott sorakoznak a megvalósulásra váró újabbnál újabb vágyak.

Az élet azonban megy tovább, fogy az erő, az egészség, a türelem, változnak az életkörülmények. Egyre több a panasz, egyre több a fájdalom, fogy az egészség. Jönnek a bajok. Egyre kevesebb az olyan nap, amikor az élettel való megbékélés érzése halvány fátyolt borít arra a sok gondra, ami körülveszi a különféle betegségekkel, bajokkal, és gondokkal bőven terheltek életét. Csak vége lenne már, tör elő a panasz, miközben az élet iránti vágy próbálja csitítani, elnyomni ezeket a hangos, vagy kimondatlan sóhajokat. A megváltozott életkörülmények, a betegség, az élettárs elvesztése, az elégedetlenség a megváltozott helyzettel, a tehetetlenség érzése, hogy szűnőben van, vagy csökken a dolgok irányításában való aktív részvételi lehetősége, külön-külön is elegendő ok arra, hogy

fájni kezdjen az élet. Ilyenkor ritkulnak a mindenkori örömök, úgy az egyéniek, mint a családiak, a féltés érzése keveredik a tehetetlenséggel, előretör az elmúlás iránti vágy.

Meg kell érni egy életkort, hogy hiteles képet tudjunk adni róla, miközben azt sem szabad feledni, hogy itt sincsenek örökérvényű szabályok, hiszen sok, évek óta ágyban fekvő, szép kort megérő ember teli van tervekkel, vágyakkal, rendezi önmaga, és családja életét, mindennapjait, míg mások időnap alatt, fiatalon megadják magukat, lemondanak az életük tervezésének öröméről.

Minden kornak megvan a maga terhe, és öröme. Úgy tűnik, hogy életünk minden szakaszának akkor van értelme, ha van erőnk, és kedvünk megbékélni önmagunkkal, és a körülöttünk, családjunkban, közösségünkben zajló eseményekkel.

Nem tudom mások ezt, hogy élük meg, de én úgy gondolom, hogy a családot, és a közösséget alkotó nemzedékek felelőssége közös, amikor arról van szó, hogy segítenünk kell egymáson az élettel járó örömök, és gondok feldolgozásában, elviselésében. Családon belül a gyermek, a szülők, és a nagyszülők öröme, és bánata minden nemzedék örömévé, és bánatává kell, hogy emelkedjen, hiszen csak a jóban – rosszban eszméjének a gyakorlása ad értelmet a család megmaradásához, minél kevesebb felhővel borított mindennapjaihoz.

Természetesen tudjuk, hogy ez az ideális állapot sokszor hiányzik, eltűnik az életünkből, de ebben is közös

a felelősségünk. Habár az okosabb enged örök igazságának a gyakorlása mindannyiunk kötelessége, úgy gondolom, hogy az évek múlásával nő az idősebbek, a tapasztaltabbak felelőssége. A távozásra készülők által kimondott vádak, a kitörő keserűség, az élet múlásával növekvő tehetetlenségi érzés enyhítése minden családtag kötelessége. Ugyanígy a tapasztaltabbak által megfogalmazott elvárások, meglátások, tanácsok, és kívánságok megértéssel fogadása, véleményem szerint minden családtag elemi kötelezettsége, hiszen nem tudhatjuk mikor döbbenünk rá arra, hogy minden együtt töltött nap ajándék volt az életünkben.

Jóban, rosszban, ezzel a tanáccsal indul útjára az új párok döntő többsége, és csak rajtuk múlik, mennyire tudják betartani a célt, hogy értelmes életet varázsoljanak önmaguk, szüleik, gyermekeik, és közösségünk mindennapjaiba.

Karácsonyra várva, majd pedig az újesztendőbe lépegetve, a rövid nappalok, és a hosszú éjszakák ideje ideális időszak a számvetésre, és sok minden másra, ami megalapozza életünk, családjunk, és közösségünk jövőjét. Az összefogás, az összetartozás, és az egymásra utaltság érzésének növelésére gyógyír lehet az adventi várakozás, és az újrakezdés reményével biztató évkezdeti időszaka.

Menni kell előre

Aki marad, annak menni kell tovább, előre a közösen kijelölt úton. Január 20-a óta járom ezt a számomra teljesen váratlanul megnyílt új, ismeretlen utat, keresem a helyemet, feladataimat, és céljaimat melyek értelmet adnak - adhatnak az előttem álló, rám szabott időnek. Nem könnyű feladat Teremtőnk döntését elfogadni, belenyugodni a változtathatatlanba, és hinni abban, hogy van értelme emelt fővel tovább vinni a közösen vállalt terveket, és új, értelmes tartalommal feltölteni a ránk virradó napokat.

Főzőcskzésre adtam a fejemet

Soha nem gondoltam volna, hogy egyszer majd megpróbálkozom a szakácstudomány elsajátításával. Családunkban a kerti rostélyozás levezésnylése mindig az én feladatomból volt, de közel ötven évig nem volt szükség arra, hogy tojásrántottán kívül bármilyen ételt elkészítsek a konyhánkban. Nem titkolom, hogy életmódváltásom egyik hozadéka az lett, hogy már évek óta nagyon jól megvagyok főtt étel nélkül. Ha a

helyzet, vagy az illem úgy hozza, akkor nem akadály számomra, hogy jó étvágygal megegyem a nekem tetsző főtt ételeket, de nagyon megvagyok nélkülük is. Magam is elcsodálkoztam, amikor első ízben úgy döntöttem, hogy megpróbálkozom a hűtőben elraktározott alapanyagok felhasználásával ételt főzni a család asztalára.

Már több mint három éve sütök kovásztolt tésztából kenyeret és lángost, de teljesen új volt számomra a terep, amikor úgy döntöttem, hogy megpróbálkozom kalácsok, és torták készítésével is. Felvállaltam, hogy a család minden tagjának készítek születés- és névnapi tortát. Mondhatom, hogy nem mindig voltam megelégedve a művemmel, de amióta elsajátítottam a főzött krémek azóta lényegesen javult a tortáim állaga, és íze is. Úgy döntöttem, hogy karácsonyra bejglit, újévre pedig húzott rétest is fogok készíteni az unokáknak.

Lekvár főzéssel is próbálkoztam idén. Életem első lekvárja meggyből készült, finomra sikeredett, habár nem raktam hozzá sem cukrot, sem tartósítószer. A szilva-, birs-, körte-, és feketemálna lekvárjaimba semennyi, a sárgabarack és csipkebogyó lekváromba pedig csak minimális mennyiségű cukrot tettem. Arra is rájöttem, hogy a sokkal egyszerűbb a sütőben, kavargatás nélkül főzni a lekvárokat. Újév előtt még vár rám 12 liter lefagyasztott darált sárgabarack kifőzése, ezt a lekváromat lefagyasztott mézédess mustal fogom édesíteni.

Mivel nagyon kedvelem az ajvárt, idén ősszel, több alkalommal is főztem sült paprikából, étkezési parajdi sóval, hidegen sajtolt olajjal, és saját készítésű szűretlen körteecettel fűszerezett balkáni paprikalekvárt. Az ajvárt a sütőben kavargatás nélkül

készítettem, és ehhez a finomsághoz sem raktam cukrot, vagy bármilyen tartósítószeret.

Örülök neki, hogy sokan kísérik figyelemmel a facebookon közzétett főzőcskézési próbálkozásaimról készített bejegyzéseimet, ezért ebben az írásomban is megosztok néhány receptet a bácsfeketehegyi Fecske karácsonyi – újévi számának az olvasóival.

Batátaágyas pecsenye

Hat éve próbálkozunk batátatermesztéssel a kertünkben, de ennek ellenére még mindig sok meglepetést tartogat számomra. Az idei szárazságban például azért lett az elvártnál jóval kisebb a hozam mivel a különben víztakarékos csepegtető rendszerrel túllöntöttem a növényeket, és a batáta, a gumók helyett, a lombozatából hozott rekordtermést. Mivel semmilyen vegyszeres védekezést nem alkalmazok idén a drótkukacok is felszaporodtak a földben, megfurkálták, és így eladhatatlanná tették a termés jelentős részét. A kártevők elriasztását jövőre megpróbálom sok bokor bűdöske, és körömvirág ültetésével megoldani az idei károsított gumókat pedig felhasználom a jövő évi batátapalánták, március elejétől esedékes előállítására.

Visszatérve a témára elmondhatom, hogy legjobban sütvé, és jól megfűszerezve szeretem fogyasztani a batátát. Régebben, évente néhány alkalommal, a rostélyozás után a tárcsában maradt fűszeres pecsenyelében sütöttem meg egy jó adag batátát. Idén ősztől szinte minden héten sütök magamnak, és a családnak édesburgonyát.

A batátánkat sohasem hámozzuk meg. Felhasználás előtt alaposan újra megmossuk, a károsodott részeket kivágom, majd a nagyobb gumókat felkarikázom, kis bébi édesburgonyákat pedig apróbb darabokra szeletelem. Ezután az így előkészített batátát egy nagyobb műanyag zacskóba teszem, majd ízlés szerinti mennyiségben rászórom a fűszereket (pl. őrölt majoránna, szurokfű, rozmarin, kakukkfű, zsálya, étkezési parajdi só, és őrölt pirospaprika), majd nyakon öntöm valamilyen hidegen sajtolt étolajjal. Ezután a zacskó száját befogom, és jól összerázom, hogy mindegyik szelet batáta megkapja a maga fűszeradagját. Az ily módon befűszerezett édesburgonyát, egy magasabb oldalú tepsibe öntöm, teszek rá néhány evőkanál disznózsírt, de ide kerül az előző sütésből megmentett pecsenyezsír is. A batátát ezután gazdagon megrakom szeletelt húsos pirospaprikával,

apróra vágott zöldhagymával, vagy felszeletelt vöröshagymával, majd ízlés szerint meghintem összezúzott fokhagymával, de alkalomadtán lehet rá tenni más, odaillő alapanyagot is (pl. felszeletelt csi-csóka, birsalma, körte, cékla...).

Az így előkészített batátaágyra rárakom a már említett fűszerekkel előzőleg bepácolt felszeletelt sertéshúst (hasaalja szalonna, oldalas, nyaka, karaj, stb.), alufóliával jól letakarom, és berakom a sütőbe. Mintegy 180-200 fokon szoktam sütni mindaddig ameddig a hús megpuhul, akkor leveszem a tepsiről a fóliát, és szép pirosra sütöm a húst. Következik a kóstolás, szükség esetén lehet rá tenni még sót, és jöhet a tányér.

Nagyon finom, egészséges, és laktató egytálétel az így elkészített batátaágyas disznóhúsból készített pecsenye. Az elmaradhatatlan mártogatás után kimaradt pecsenyezsírt kötelezően meg szoktam menteni a következő sütéshez. Itt mondom el, hogy hús nélkül is ily módon szoktam magam számára batátát sütni. Szeznon kívül, nyáron is tudunk sült batátát készíteni lefagyasztott felszeletelt édesburgonyából. A módszer ugyanaz, a megfagyott batátát befűszerezzük, és mihamarabb sütőbe tesszük, hogy ott olvadjon ki.

Ha valakinek kedve támad a batátatermesztés el-sajátítására, nagyon szívesen megosztom vele az eddigi batátaszaporítási, és termesztési tapasztalatomat, májusban pedig szeretnék valamennyi palántát is termelni eladásra, vagy a termesztés kipróbálására az érdeklődőknek. Ha valaki nem tudná, batátát lehet nagyobb edényben a hatodik emeleti balkonon is termelni.

Főzött krémmel töltött rumos - diós torta

A diós, és a mogyorós torta mindig a kedvencem volt, idén először próbálkoztam meg az önálló elkészítésével. Az első tortáimat darált dióval gazdagított tejszínes krémmel töltöttem meg, de aki már készített ilyet az tudja, hogy a főzött krémnek bizony nincsen párja.

A főzött krémmel töltött tortáimat egyedi recept alapján készítem, mivel mindig két tortát szoktam sütni, egyet az ünnepeltnek, egyet pedig ráadásnak. Ez annyit jelent, hogy a megadott mennyiségek két tortára vonatkoznak.

Hozzávalók (két tortához): a tésztához 20 tojás, 30 – 30 deka liszt, és darált dió, 20 deka cukor, csipetnyi só, két csomag vaníliás cukor, és egy csomag sütőpor. A diós krémhez kell kb. 8 deci tej, 15 deka liszt, 45

deka vaj, 30 – 30 deka darált dió és porcukor, 3 csomag vaníliás cukor, és 3 evőkanál rumaroma.

Elkészítés: a piskótához a tojásokat ketté választom, a fehérjéket konyhai robotgéppel kemény habbá verem, és félreteszem. A sárgájákat egy kellően nagy edényben a cukorral habosra keverem (szinte fehéredésig), majd hozzákeverem a sütőporral elkevert lisztet, a darált diót, és így együtt mixerrel simára keverem, majd végül fakanállal beleforgatom a kemény habbá vert fehérjéket. A masszát két, sütőpapírral kibélelt tortaformába öntöm, amelynek vajjal bekentem az oldalát, és a kb. 170 fokra előmelegített légkeveréses sütőben egyszerre készre sütöm. Az egyik tortaformát a rácsra, a másikat pedig a sütő aljára tett laposabb lábasra szoktam rakni. Túpróbával is lehet követni a sütés menetét, de ha van már kellő rutin, akkor ránézésre, és a sütőből áradó kellemes illatok alapján is megállapítható, hogy mikorra sült át kellő mértékben a piskótánk. A megsült tortát kiveszem, éles késsel a forma oldalánál óvatosan körbevágom, és a tetejét alulra fordítva sütőrácsra, vagy konyharuhára helyezem. Papírral együtt leveszem róla a sütőforma alját, és hagyom teljesen kihűlni. Amikor kihűlt, akkor recés késsel három egyenlő lappá vágom.

A főzött krémhez a lisztet 1 – 2 deci tejben, egy lábasban simára keverem, majd hozzáöntöm a többi tejet is, és közepes lángon, egyfolytában kevergetve, sűrűre főzöm. Ezután a lábast hideg vízbe állítom, és állandóan kevergetve hagyom, hogy teljesen kihűljön ez a pudingszerű krém. Ezt követően robotgépen a szobahőmérsékletű vaját a porcukorral kihabosítom, hozzákeverem a rumaromát, vaníliás cukrot, a darált diót, majd végül a főzött krémet, és mindezt így együtt még egy kicsit kihabosítom. Az így elkészített rumos – diós krémmel megtöltöm, és ízlés szerint kidíszítem a tortákat.

Pizzaszós – ahogyan mi szeretjük

Ráadásként az érdeklődőkkel megosztom a házi pizzaszósunk receptjét. Disznósíron megfonnyasztok félmaréknyi igen apróra darált hagymát, és ugyanannyi húsos pirospaprikát, felöntöm egy liter befőzött házi paradicsomlével, ízlés szerint megfűszerezem – megsózom (őrölt szurokfű – oregánó, majoránna, kakukkfű, rozmarin, esetleg zsálya, valamint kellő mennyiségű étkezési parajdi só), majd lassú tűzön, folyamatosan kevergetve, besűrítem, és a főzés vége

felé hozzáadok ízlés szerinti mennyiségben apróra összezúzott fokhagymát.

Ennyi fért ebbe az írásomba, bízom benne, hogy folytatása következik.

Megvalósítható célként ezúttal is mindenkinek jó egészséget, betegség nélküli hosszú, és boldog életet kívánok. Vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra, vigyázzunk az egészségünkre, mert az egészségünkben csak az van!

Ne feledjük, hogy a megőrzött egészség sokkal nagyobb kincs, mint a legyőzött betegség!

Végezetül a bácsfeketehegyi Fecske falulap minden olvasójának áldott karácsony ünnepet, boldog, sikerekben gazdag újesztendőt kívánok!

Pál Károly

AKKOR GONDOLKOZZUNK ...?

A BATRIRÓL. Van áram, nincs áram...

A batri, az régebben a zseblámpaelemes világítóeszköz volt, különböző kiviteli formában és nagyságban. Könnyen alkalmazható, legtöbbször kéznél, vagy olyan helyen, hogy használni lehessen, ha elveszik az áramot és sötét volt. Sokkal praktikusabb volt a petróleumlápatól, az un. viharlámpástól, vagy régi elődjüktől a gyertyától. Nem maga a világítóeszköz volt, hanem annak része, a zseblámpaelem, ami lehetett lapos, vagy gömbölyű, egyszerű, illetve úgynevezett ceruzaelem, meg az újratölthető (akumlátor). George Leclanché fedezte fel 1866-ban ez lett a későbbi száraz elem, cellánként, ahogy a wikipédia írja, sejtenként 1,5 Volt feszültség áramot biztosított, vagy sorba kötéssel ennek a többszörösét. Boldog újévet. Miért sózom ezzel az agyukat? Csak úgy, a második szomszédban háború van. Ők sem kérték, mármint a nép, de nekünk még kevésbé kell. Relatív kevés a halott (egy is sok), de napi áramszünet van néha napi 16-20 órán át is. Az ellenség az energiaforrásokat rombolja, mié... azé. Eszembe jutott, sajnos nekem mindig eszembe jut valami, mint az, hogy majdnem negyven éve (1983) nálunk is volt áramszünet, napi 4-6 óra, úgy, hogy nekünk ez sem lenne idegen. Megjegyzem, még nincs áramkorlátozás, csak drágul, mármint, az áram. (ja, meg ennek következményeként minden, kivéve a pepita gépse-lyem)

Az említett negyven évben elég sok minden megváltozott, sokan nem is élnek, vagy csak elköltöztek, de volt, aki nagyon is messzire, tehát nem tudják szavaimat bizonyítani. Minden megváltozott, még mi is, de nagyon. A világnak a tengelye is kimozdult helyiből. Ezt nem én találtam ki, hanem nemzetközileg elismert politikusok és tudósok, a „szakemberek”. A lényeg pedig az, ha nem is épen a kis emberek, a „gyalog kakukkok” felelnek ezért, de nekik kell a dolog, dolgok helyreállításának cekkjét állni, kifizetni.

A politikusok már kezdik a kioktatást, a „szakemberek” meg leírják, bemondják a tv-ben, majd ezután, jajj neked, ha egy picit is kételkedni mersz az ő igazságukban. Pedig amint tudjuk, csak nekik van, vagyis lehet, igazuk.

Egy ilyen igazság, a ma már mindenhez kellő energia. Van elég, meg lesz is, ha másfajta forrásból, mint ma, de lesz.

Csak hát mennyibe fog kerülni. Nem értem, hogy az Atyaúrsten, miért adta ingyen a tüzet az akkori embernek.

Nem találom semmi nyomát, mi volt az ellenértéke ekkora kincsnek. A mai urai a világnak, nem ilyen szentimentálisak, ők bizony nem szégyenlősek, ők bemondják a tuttit, hogy ha nem fizetsz, begebedsz. Jól vagyok, fizetek, fizetnék, ha a munkámat kifizetnék,

de valahogy úgy vagyok vele, mint az egyszeri tehén a tejjel, adna ő, de nincsen neki sem.

Energiahordozók még vannak világban. Csak ezek a források, nem „tiszták”, „zöldek”. Ezt megint a politikusok megbízásából a szakemberek mondják meg, mindegyik a maga szakterületén. Itt megint kussolni kell, mert úgy járhat az ember, mint a nyuszika, a különböző cigikkel, csak épen hol volt a sapkája. Na, ez van ma.

Itt vannak a tiszta energiaforrások, a nap, a szél, de evvel meg az a baj, hogy éjjel nem süt, vagy nem fúj állandóan. Miért halt meg, így felelőtlenül, mielőtt feltalálta a drótnélküli energia szállítását, Tesla? Mi lesz éjjel, vagy szélcsendben? A folyókat nem szabad bántani, szabályozni, ki ne halljanak a békák, szünnyogok meg más nekünk nem túl hasznos Isten teremtséi. Az atom szakadós energia, ez tiszta, de ha baj van, akkor túl nagy, a fúziós atomenergia meg még mindig csak elmélet, mivel még nem tudták megoldani, hogy hogyan termeljenek több áramot, mint amit elfogyaszt érte. A horvátok azt mondják, hogy ők már építenek ilyen csak mikor lesz majd kész, meg mikor, és hogy fog működni.

Na de itt az akkumulátor, evvel a csodálatos berendezéssel lehet tárolni az elektromos áramot, majd felhasználni, mennyit, hogyan, és mennyiért? Ma készülnek nagyon jó lítium akkumulátorok, de ennek előállítása függ a lítiumtól, hol, mennyit, mennyiért és „zölden” hogyan lehet előállítani. Igen, nekünk őrizni kell a világot az utókornak, de nekünk ki vigyázta a világot? Na? (ja, kislelünk szélergia termelő „nagy-hatalom” lesz, csak ez mennyibe fog kerülni)

Itt az ünnep. Gyorsan elszaladt az idő. Milyen volt az év? Borzasztó, keresztényi türelemmel, amelyet megérdemeltünk. Ünnepelelünk, boldogan, hogy újból itt a Kislelusz születése majd meg, hogy új boldogabb, szerencsésebb újesztendő köszönt majd ráánk. Együnk, igyunk, mindent, amit ilyenkor illik, szokás, annak el-lenére, hogy minden, ami jóízű és szeretjük, az káros, egészségtelen, meg amúgy sem „zöld” nagy az ökológiai lábnyoma, meg... mindent, amit a hajjakendék sajnálnak tőlünk. Megérdemeltük, megdolgoz(t)unk érte, meg valamitől a végek végén, jobblétre is kell szenderülni.

Mindenkinek, főleg a mezőgazdasággal foglalkozóknak kellemes Karácsonyi Ünnepeket, és sokkal gazdagabb, egészségesebb boldogabb Újévet kívánok.

Bíró Csaba

ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!

Szeretettel hívunk és várunk minden kedves gyermeket, szülőt, nagyszülőt karácsonyi programjainkra a Gyermekmisszió szervezésében:

December 17-én: KARÁCSONY EGYÜTT! - karácsonyi történet feldolgozása a Bibliából, énekek.

14.00 órától: ovisok, 1-3 osztály, 16.00 órától: 4-8 osztály

Helyszín: Kozma Lajos Könyvtár

December 21-én: A CSODAKÖNYV - karácsonyi bábelőadás 17 órától a színházteremben.

December 30-án: BARÁTSÁG-NAP - gyermekfoglalkozások amerikai vendégekkel.

11.00 órától: ovisok, 1-3 osztály, 14 órától: 4-8 osztály

Helyszín: Kozma Lajos Könyvtár

Minden programon önkéntes adományt gyűjtünk a kárpátaljai „Gyermekmisszió” részére

Halász Renáta

HA A KARÁCSONY VALÓBAN MEGTÖRTÉNT...

...AKKOR Jézus több, sokkal több, mint csak egy kiemelkedő személyiség. Akkor Ő nemcsak próféta volt, nem pusztán nagy példakép, nemcsak egy új vallás alapítója, vagy nagyszerű ember, aki egyszer ezen a földön élt. Akkor Ő sokkal több ennél!

...AKKOR Jézus valóban Isten Fia, akkor Ő valóban a mennyből jött a földre, aki szűztől született. Akkor Jézus szavainak fontos jelentősége van, olyannyira, hogy ezekből nem csupán néhányat tarthatunk igaznak, ahogy nekünk tetszik, hanem Ő maga az igazság.

...AKKOR igaz az, hogy mi megváltásra szorult emberek vagyunk. Mivel a Biblia félreérthetetlenül azt tanítja, hogy bűnösök vagyunk, és így nincs meg a közösségünk Istennel. Kegyelemre, megváltásra szorult emberek vagyunk, akik saját magukat nem képesek megváltani, újjá teremteni.

...AKKOR igaz az, hogy van egy élő Isten, aki szereti ezt a világot, és meg akarja menteni! A mennyeknek kapuja nyitva áll előttünk, mert Jézus kinyitotta nekünk. Nincs szükségünk másra ahhoz, hogy megváltásra jussunk. Jézus eljövetele erre a földre, kereszt általi halála és feltámadása - az az ajtó, amelyen át eljuthatunk Istenhez. Ez a kegyelem ajtaja, ami mindenki előtt nyitva áll, de mindenkinek magának kell átmennie rajta.

...AKKOR igaz az, hogy most mindenképpen ki kell nyitnunk szívünket Jézus előtt, és be kell engednünk Őt. Mert Jézus nem ront be zárt ajtón keresztül. Isten ott lakik, ahová beengedik. "Akik pedig befogadták őt, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek, mindazokat, akik hisznek az Ő nevében." János 1,12
Áldott, békés ünnepeket!

Halász Renáta

Ropogós pisztráng ünnepi körítéssel

Kívül ropogós, belül puha, szaftos... kell-e ennél jobb halélmény? Egészen biztosan lehetne még fokozni, talán, ha kissé tovább pirítjuk, még ropogósabbra, néhol a szálkákkal együtt is meg lehet enni. A lényeg, pisztrángot lehetőleg jól megsütve-pirítva készítsünk, sokkal finomabb és élvezhetőbb, ráadásul túl nagy szakácstudományt sem igényel. A köretek variálhatók más egyebekkel is, de jól illik hozzá az édeskrumpli, kissé savanykás, fanyar-édes gyümölcs-mártással, a mi esetünkben csodás áfonyaszósszal.

vagdossuk be, de ha szépen szeretnénk irdalni, érdemes utánanézni egy videóban). Sózzuk, borsozzuk meg kívül-belül, sóval ne spóroljunk! A megpucolt fokhagymacikkeket tegyük a hal belsejébe, de azt is csinálhatjuk, hogy összezúzva átdörzsöljük vele a halat, esetleg só-bors-fokhagymapor keverékkel kezdjük a fűszerezést.

- A kukoricalisztet keverjük össze a pirospaprikával egy nagyobb mélytányérban vagy tálban, amiben könnyen meg tudjuk forgatni a halat. Egy tapadásmentes

Hozzávalók 2 személyre:

- 2 egész pisztráng (szépen megpucolva kívül-belül)
- 4 cikk fokhagyma (esetleg fokhagymapor ízlés szerint)
- só, bors, pirospaprika
- 4-5 evőkanál kukoricaliszt (fedje be szépen a halakat, ne legyen se túl vékonyan, se túl vastagon beborítva)
- olívaolaj
- citromkarika (a tálaláshoz)
- 2-3 közepes édeskrumpli (a körethez)
- rozmarin

Az áfonyaszószhoz:

- 25 dkg friss vagy fagyasztott vörösfőnye
- kb. 4 ek. cukor(eritrit-stevia édesítő keverékkel is lehet készíteni, kb. 2 nagy evőkanál kell hozzá)
- 1 nagyobb narancs leve
- 1 közepes gránátalma leve

Elkészítés:

- A megmosott, letisztított halakat irdaljuk be egy éles kés segítségével (én ebben nem vagyok profi, a hatást, hogy ropogósabb legyen, elérjük vele, „akárhogy”

tepsibe rakjuk a halakat, vagy sütőpapírral bélelt tepsibe, olívaolajat cseppentünk a pisztrángok felületére, néhány pöttyöt, valamint a tepszi alját is kissé kikenjük. Közben kapcsoljuk be a sütőt (lert) is kb. 180 fokra, hagyjuk, hogy szép pirosra süljenek a halak, ne muszáj átfordítani, de ha nem esik szét közben, megtehetjük.

- Az áfonyaszószhoz préseljük ki a narancs és a gránátalma levét, egy citromfacsaróval is jól működik, ha van otthon, egyszerűen vágjuk ketté a gyümölcsöket és préseljük mindkét felét. Tegyük egy lábasba az áfonyát, a cukrot és a gyümölcsleveket, majd közepes láng felett addig főzzük, amíg a szósz teljesen besűrűsödik. Botmixerrel is rásegíthetünk, hogy krémesebb állagú legyen.

- Az édeskrumplit vágjuk hasábokba, egy kis tálba tegyünk néhány kanál olívaolajat, sót és rozmarinot, majd forgassuk meg benne a krumplikat, utána mehet is a sütőbe magas fokozatra (miután a halat kivettük), nagyon hamar megsül.

- Tálaláskor díszíthetjük citromkarikával.

H.Sz.

Harcba, az öregség gondjaival

Európa lassan az idősök nyomortanyája lesz. Az öregség, az idős, "gyárilag hasznavehetetlen" embernek egyre több főként európai államokban embernek lesz légyen a sorsa. Különösen itt Vajdaságban, de Afrikát, néhány amerikai és ázsiai országot kivéve, elhatalmasodik a vénség tömege évről, évre. Hogy mi ennek az oka, most nem foglalkoznák vele. Csak a két legfőbb okot, az orvos tudomány fejlődését és a fiatal-ság kivándorlását említeném világszerte, de országunkban is. Nem szíves beszédtema, a legtöbb ember, ha szóba kerül az előregedés, mint általános vagy akár személyesen a te, szomszédod, barátod gondja, minél hamarabb szeretnék a témát áthárítani, mondjuk az időjárásra, vagy személyes eseményeinkről beszélni, kivel találkoztunk, stb. Ennek oka, főképp a tehetetlenség, a tanácstalanság és nem különben, sőt dominánsan, érzéketlenségünk a mások bajai iránt. "Mindenkinek megvan a maga keresztje, viselje egyedül, ami az övé". De a tapasztalat azt mutatja, mindannyiunkra ez a sors vár.

Nem csak ránk vonatkozik ez a fenti megállapítás, maga az orvosi világ is elhatárolódik az öregségben feltörő bajok rendszeresítésével, gyógyszereivel, lelki-testi karakterisztikájával. Találsz néhány statisztikai adatot, "ejnye, ejnye" szavakkal kiegészítve, és magadra hagynak gyorsan. Létezik ugyan- az élet kierőszakolta – egy orvosi munkakör, geriátria névre keresztelve. Ez a tudományág azonban ezer sebből vérzik. Vérzik először is azért, mert fiatal 30-40 év körüli orvosok találmanya, ők írnak ritkán egyes cikket róla, amelyben a kényszeredettségén kívül, mélyebb gondolatot nem talál-sz.. Felsorolnak egy pár karakterisztikus öregkori megbetegedést, de az ismert gyógyszerek csökkentése nélkül mással alig foglalkoznak. Vérzik azért is, mert a kórházak nem szívesen adnak külön ágyakat, külön osztályt, az orvosok szakosítása pedig egyenlő a nullával. Hol vannak a geriátriára kiképzett szakemberek, beteg osztályok, rendelők? Egy kollégám kibőkte az igazi okot. Körülnézett, ki hallja még szavait s mikor meggyőződött, hogy rajtam kívül senki sincs hallótávolságban, ezt mondta: "tudod, a krónikus betegségek kizsigerelik a betegnek és közvetlen környezetének (ha van) az anyagi lehetőségeit. Kiköltekeztek, halálra untak, depresszió-

sok, saját testi-lelki bajaikon kívül nincs témájuk, informáltságuk csekélyebb a Mars bolygó kiszáradt tómedreiről. Vagyonkáiból, ha volt, már régen levetkőztek, átírátták a mindig materiális létre, pénztelenségre panaszkodó gyerekekre, unokákra. Ki az, aki mégis ennek a szakmának áldozza életét?"

Elgondolkodtató, amit mondott. És igazság is van benne. A mai fiatalokat a materiális mákonyon kívül semmi sem foglalkoztatja. Minden, ami régi, az "elavult, régies", túlhaladott, amit legjobb elfeledni. Elfelejtik a régi táncokat a tangót, csárdást, valami fülsértő zenére rángatóznak, forognak, amihez nem kell tánctanár, elég, ha otthon a tükör előtt begyakorolnak néhány kínos rángást, a nemiséggel fűszerezve. Egyoldalú és egészségtelen az ételmezésünk: lefagyasztott babon, húson, zöldségeken élünk, estére jó lesz egy kis felvágott a hentestől...

Tapossunk el mindent, ami régi, új világot szeretnének építeni, amiben az idősebbeknek már nincs keresni-valójuk. Feketehegyi lévén ismertem az utcánkban nem egy családot, ahol a legöregebb, amíg ki nem mondta az igent, senki mukkanni sem mert. Ennek a fordított torz változatát éljük. Vannak enyhítő lehetőségeink nekünk, időszerűeknek, csak fel kell ismerni. Erről, egyik jövő számban szeretnék sugalmazni, ha orvos kollégáim összekalapálnak annyira, hogy írógéphez tudok ülni.

Dr. Kerekes József

RÉGI DOKUMENTUMOK, FÉNYKÉPEK FEKETICS MÚLTJÁBÓL

1969-ben várakozva a Téliapóra

Alkalmi műsorral kedveskedtek a diákok a
Téliapónak (a Téliapó Bene István tanító
volt)

Búcsúzásul a Téliapótól ajándékot kaptak
a gyerekek

Fényképeket adták: Pál Gáborné Kósa
Eszter és néh. Varga Károlyné Balogh
Zsuzsánna

FECSKE T O L L

LÁNGOLÓ FÉNY

Meggyújtott gyertya ne csak az asztalon
égjen,
lángja perzselje a szíved is mélyen,
ünnepi csillogás reményt ébresszen,
fényűző vibrálás éljen kicsit a jövőben.

Fény villan a kismanó mesében,
dalra fakad, vagy csak dúdol, játék a
kezedben,
lángol a szeretet pirinyó lelkében,
érezd, hogy kezét fogod majd a jövőben.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Fidan Beriša és Anastazija Sabadoš
kislánya **Helena**
Garai Gábor és Melinda kislánya **Ádám**
Őri Róbert és Eszter kislánya **Zsombor**

Elhunytak

Savo Stojanović október 15,
66 évében
Kormos Lajos október 23,
83 évében
Sárándi Gyöngyi szül. Makó Gyöngyi október 25,
55 évében
Szabó Géza október 27,
52 évében
Vécsei István november 30,
77 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehely, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kerekes József, Dr. Kasza Bálint, Halász Renáta, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Szarka Zsófia, Juhász Attila, Lakatos Janez. Készült Bácsfeketehelyen a P.S. Print & Design nyomdában 2022. december.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehelyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf., sz. (2004) –. Bácsfeketehely: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illustr.: 30 cm

Meseéno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

